Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1715

2025 8 1

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2025/1715

2025 m. liepos 30 d.

kuriuo dėl Liono–Turino tarpvalstybinio projekto įgyvendinimo Europos transporto koridoriuje „Vidužemio jūra“ nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1679 taikymo taisyklės

(pranešta dokumentu Nr. C(2025) 5111)

(Tekstas autentiškas tik italų ir prancūzų kalbomis)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1679 dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros Sąjungos gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1153 ir (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 ([1]), ypač į jo 55 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) kaip pabrėžta koridoriaus „Vidužemio jūra“ darbo planuose, Liono–Turino tarpvalstybinis projektas (toliau – projektas) atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant koridoriaus veikimą, sudarydamas sąlygas sąveikiai ir efektyviai susisiekti per Alpes tarp Prancūzijos ir Italijos vežant krovinius ir keleivius geležinkeliais;

(2) transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas sudarant sąlygas krovinių ir keleivių vežimo dideliais atstumais tikslais ryžtingai pereiti prie efektyviai energiją vartojančių rūšių transporto yra vienas iš pagrindinių Sąjungos politikos tikslų ir atitinka Sąjungos kovos su klimato kaita tikslus;

(3) šiame kontekste krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais skatinimas yra aiškus Sąjungos transporto politikos prioritetas, kaip nurodyta Darnaus ir išmanaus judumo strategijoje ([2]), ir ilgalaikis TEN-T tinklo plėtros prioritetas;

(4) užbaigus Liono–Turino geležinkelį, Vidužemio jūros regiono Europos transporto koridoriuje ir jo tarpvalstybiniame ruože per Alpes atsiras moderni, saugi ir efektyviai energiją naudojanti geležinkelių transporto infrastruktūra, padedanti pereiti prie šios transporto rūšies;

(5) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1153 priedo III dalyje ([3]) Liono–Turino tarpvalstybinė jungtis nurodyta kaip iš anksto nustatyta Europos koridoriaus „Vidužemio jūra“ tarpvalstybinė jungtis, atitinkanti Sąjungos finansavimo pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę reikalavimus;

(6) projektas reglamentuojamas ir planuojamas trimis Prancūzijos ir Italijos dvišalėmis sutartimis ir vienu papildomu protokolu ([4]), laikantis sutartos politinės, teisinės ir finansinės sistemos. 2023 m. rugpjūčio 4 d. pasirašytas dar vienas dvišalis susitarimas dėl projekto statybai skirtų medžiagų tarpvalstybinio perdavimo;

([1]) OL L, 2024/1679, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj.

([2]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Darnaus ir išmanaus judumo strategija. Europos transporto kelias į ateitį“, COM/2020/789 *final*.

([3]) 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014, (OL L 249, 2021 7 14, p. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/2024-07-18.

([4]) 2012 m. sausio 30 d. *Italijos Respublikos Vyriausybės ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės susitarimas*. Jį Prancūzija ratifikavo 2013 m. gruodžio 2 d. Įstatymu Nr. 2013-1089, o Italija – Įstatymu Nr. 71/2014.
2015 m. vasario 24 d. *Italijos Respublikos Vyriausybės ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl naujos geležinkelio linijos Turinas–Lionas tarpvalstybinio ruožo baigiamųjų darbų pradžios*; 2016 m. kovo 8 d. *Papildomas protokolas su priedu*; 2016 m. birželio 7 d. *Sutarties nuostatai* – visus juos Prancūzija ratifikavo 2017 m. vasario 1 d. Įstatymu Nr. 2017-116, o Italija – Įstatymu Nr. 1/2017.

(7) koridoriaus „Vidužemio jūra“ darbo plane pabrėžiamas poreikis užtikrinti viso projekto užbaigimą, apimantį tarpvalstybinį bazės tunelį ir prieigos linijas tarp iš anksto nustatytų Liono ir Turino miestų transporto mazgų;

(8) sklandžiam Europos transporto koridoriaus „Vidužemio jūra“ veikimui užtikrinti svarbūs visi projekto ruožai. Jie bus planuojami laikantis Reglamento (ES) 2024/1679 16 ir 18 straipsniuose nustatytų standartų;

(9) projektas yra sudėtinga tarpvalstybinė ilgalaikė investicija, kurioje dalyvauja Prancūzija, Italija ir jose vienas šalia kito esantys Overnės-Ronos-Alpių ir Pjemonto regionai. Jis taip pat naudingas kitoms valstybėms narėms, kurios kliaujasi moderniu susisiekimu per Alpes tarp Prancūzijos ir Italijos;

(10) vykdant šį projektą kuriama nauja ir tobulinama esama infrastruktūra. Kad projektas būtų įgyvendinamas koordinuotai ir laiku, būtina priimti nuostatas, kuriose būtų aprašyti veiksmai ir jų įgyvendinimo tvarkaraštis. Projektas yra ilgalaikis įsipareigojimas, dėl kurio reikia planuoti investicijas per kelis biudžeto ciklus tiek nacionaliniu, tiek Sąjungos lygmenimis. Jis padės pasiekti Europos transporto koridoriaus „Vidužemio jūra“ darbo plano tarpvalstybinius tikslus, įskaitant 24 mln. tonų krovinių per metus ir 1,5 mln. keleivių per metus tranzitą užtikrinsiančių prieigos linijų pastatymą;

(11) Prancūzija ir Italija jau atliko svarbius veiksmus, tokius kaip tyrimai ir infrastruktūros darbai. Šie veiksmai apima vykdomas bazės tunelio statybas abiejose valstybėse (nuo 2024 m. spalio 31 d.), per kurias buvo iškasta 38,6 km galerijų, iš jų 14,7 km bazės tunelio), prieigos linijų Italijos teritorijoje planavimą, paprastųjų geležinkelių linijos Amberjė–Sen Žan de Morjenas modernizavimo nuo 2027 m. planavimą, kuriam skirtas specialus 700 mln. EUR biudžetas, ir vykdomą paprastųjų geležinkelių linijos Busoleno–Aviljana modernizavimą. Kalbant apie naujas Prancūzijos geležinkelio linijas, 2013 m. rugpjūčio 13 d. dekretu ([5]) darbai pripažinti atitinkančiais viešąjį interesą ir patvirtintas detalus geležinkelio profilis. Komisijos, Prancūzijos ir Prancūzijos regioninės valdžios institucijų finansuojami preliminaraus projekto tyrimai bus pradėti 2025 m.;

(12) aiškiai nurodyti būtinus projekto užbaigimo veiksmus ir jų įgyvendinimo tvarkaraštį būtina ir tam, kad būtų galima planuoti ir iki galo optimizuoti prieinamą Europos, nacionalinio ir regioninio lygmens bei privatų finansavimą. Sąjungos bendras finansavimas turi esminį sverto poveikį nacionaliniams ir regioniniams sprendimams dėl veiksmų įgyvendinimo. Todėl svarbu nustatyti veiksmus, kuriuos dar reikia atlikti norint projektą visiškai užbaigti, kad Europos ir nacionaliniai ištekliai būtų išnaudoti geriausiai, laikantis atitinkamų planų ir taikomų bendro finansavimo normų ir atsižvelgiant į prieinamus nacionalinio ir regioninio lygmens finansinius išteklius. Pagal Reglamentą (ES) 2021/1153 visi projekto ruožai atitinka Sąjungos finansavimo reikalavimus (ne daugiau kaip 55 proc. bazės tuneliui ir 50 proc. prieigos linijoms). Likę veiksmai planavimo ir įgyvendinimo etapuose turi būti labai integruoti ir atitikti Reglamento (ES) 2021/1153 14 straipsnyje nustatytus skyrimo kriterijus. Todėl finansiniai ištekliai turėtų būti maksimaliai optimizuoti visų susijusių šalių pastangomis;

(13) Prancūzijos Respublikos Vyriausybės ir Italijos Respublikos Vyriausybės susitarime dėl naujos geležinkelio linijos Lionas–Turinas tiesimo ir eksploatavimo ([6]) ir papildomame protokole yra nurodytos patvirtintos tarpvalstybinio bazės tunelio išlaidos ir jų paskirstymo schema: Italijai – 57,9 proc., o Prancūzijai – 42,1 proc., atėmus Sąjungos įnašą ir iš rinkliavų finansuojamą dalį. Visos papildomos išlaidos Italijai ir Prancūzijai bus paskirstytos vienodai. Papildomame protokole taip pat numatyta piniginio perkainojimo ir darbų išorinių gamybos veiksnių kaštų kismo galimybė;

([5]) *Journal Officiel de la République Française* Nr. 197, 2013 m. rugpjūčio 25 d.
([6]) *Journal Officiel de la République Française* Nr. 206, 2014 m. rugsėjo 16 d.

(14) už projekto tarpvalstybinio ruožo valdymą ir statybą kaip dviejų valstybių subjektas yra atsakinga Prancūzijos ir Italijos bendrovė „Tunnel Euralpin Lyon Turin“. už prieigos kelių statybą yra atsakingi Prancūzijos ir Italijos nacionaliniai infrastruktūros valdytojai;

(15) kad būtų galima stebėti projekto įgyvendinimo pažangą, atitinkamos valstybės narės turėtų reguliariai teikti Komisijai ataskaitas dėl ruožų jų teritorijose ir pranešti apie kiekvieną vėlavimą;

(16) pagal Reglamento (ES) 2024/1679 6 straipsnio 1 dalį, valstybės narės turi imtis tinkamų priemonių, kad pagrindinis tinklas būtų sukurtas ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. Tačiau šiam įpareigojimui taikomos sąlygos, nustatytos 8 straipsnio 5 dalyje, kurioje pabrėžiama, kad bendro intereso projektų įgyvendinimas priklauso nuo tokių veiksnių kaip jų brandumo lygis, atitiktis Sąjungos ir nacionalinėms teisinėms procedūroms ir turimi finansiniai ištekliai, nedarant poveikio valstybės narės ar Sąjungos finansiniam įsipareigojimui;

(17) įgyvendinimo tvarkaraštis neturėtų daryti poveikio tarptautinėje teisėje ir Sąjungos teisėje nustatytų reikalavimų, įskaitant nuostatas dėl aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos, vykdymui. Šis tvarkaraštis turėtų sudaryti sąlygas valstybėms narėms planuoti ir iki galo optimizuoti finansavimo galimybes nedarydamas poveikio valstybės narės ar Sąjungos finansiniams įsipareigojimams. Tas tvarkaraštis jokiomis aplinkybėmis neturėtų pažeisti Sąjungos ir valstybės narės aplinkos apsaugos ir visuomenės dalyvavimo standartų;

(18) nedarant poveikio Reglamento (ES) 2024/1679 54 straipsnio 3 daliai, tikslinga iki 2026 m. pabaigos pradėti šio sprendimo peržiūrą, kad būtų tiksliai atspindėta 2 straipsnyje išvardytų veiksmų planavimo ir įgyvendinimo padėtis;

(19) Prancūzija ir Italija patvirtino šiame sprendime numatytas priemones;

(20) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2024/1679 61 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiame sprendime pateikiami tarpvalstybinio geležinkelių projekto ir su juo susijusių prieigos linijų, jungiančių Liono ir Turino miestų transporto mazgus, (toliau – projektas) įgyvendinimo veiksmai ir tvarkaraštis, taip pat susijusios valdymo nuostatos.

2 straipsnis

Veiksmai

Prancūzija ir Italija užtikrina, kad pagal 3 straipsnyje pateiktą tvarkaraštį būtų įgyvendinti šie veiksmai:

a) tarpvalstybinis tunelio ruožas kartu su Sen Žan de Morjeno ir Suzos persėdimo stotimis;

b) Italijos teritorijoje esančios prieigos linijos, kurias sudaro:

(i) esamos paprastosios linijos modernizavimas Busoleno–Aviljanos ruože:

— 1 dalis: naujų eismo Busoleno-Aviljanos ruožu valdymo technologinių įrenginių įdiegimas;

— 2 dalis: dviejų pervažų panaikinimas Borgonės Suzoje;

— 3 dalis: riboto judumo asmenims skirtų techninių sąveikos specifikacijų įgyvendinimas Santambrodžo, Borgonės ir Brudzolo stotyse;

— 4 dalis: dviejų 750 m ilgio modulius turinčių prioritetinių bėgių kelių statyba – vieno Kondove ir vieno Brudzole;

— 5 dalis: elektros energijos tiekimo linijų sistemos pritaikymas pastatant dvi naujas elektros pastotes – vieną Aviljanoje ir vieną Borgonėje;

— 6 dalis: 66 kV pirminės elektros linijos 281 polio nugriovimas;

— 7 dalis: akustinio poveikio sušvelninimas;

— 8 dalis: visiškas dabartinės elektrinės traukos linijos (*Rete Ferroviaria Italiana* pirmo standarto) tarp Busoleno ir Aviljanos stočių pakeitimas į 540 kv. mm skersmens atkarpą su papildoma 230 kv. mm skersmens tiekimo linija, kurios pagal planuojamą traukinių eismą ateityje yra būtinos tinkamai linijos eksploatacijai;

ii) naujo ruožo Aviljana–Orbasanas nutiesimas;

iii) Orbasano kaupiamojo kelyno, įskaitant pietinę sankryžą, pertvarkymas;

iv) susisiekimas Turino miesto geležinkelių transporto mazge:

— Turino geležinkelio aplinkkelio ruožo Porta Suza–Stura užbaigimas;

— greitųjų geležinkelių linijos tarp Porta Suzos ir Porta Nuovos modernizavimas, nauja 4,5 km ilgio atskira dvikelė geležinkelio linija ir kelių naujų stotelių Turino geležinkelių sistemoje pastatymas;

— sąlygų greitesniam judėjimui linija Turinas–Genuja sudarymas;

— Turino miesto geležinkelių transporto mazgo ir susijusių linijų infrastruktūros ir technologijų modernizavimas, judėjimo centralizuoto valdymo sistemų atnaujinimas arba naujų judėjimo centralizuoto valdymo sistemų įdiegimas;

— naujas geležinkelio aplinkkelis nuo Orbasano iki Setimo Torinezės – 1b etapas *Gronda Merci*;

c) prieigos linijos Prancūzijos teritorijoje, kurias sudaro:

i) esamos paprastosios linijos Amberjė–Sen Žan de Morjenas modernizavimas;

ii) susisiekimas su Liono aglomeracija – Liono geležinkelio aplinkkelis tarp Sen Pjer de Šandjė ir Danjė;

iii) naujos linijos tarp Liono ir Sen Žan de Morjeno nutiesimas:

— mišraus keleivių ir krovinių vežimo geležinkelio linija tarp Grenė ir Avresjė;

— nauja krovinių vežimo geležinkelio linija tarp Avresjė ir Monmeljano;

— nauja krovinių vežimo geležinkelio linija tarp Monmeljano ir Sen Žan de Morjeno.

3 straipsnis

Tvarkaraštis

1. 2 straipsnio a punkte nurodytų veiksmų tvarkaraštis:

a) 2025 m.: bazės tunelio pirmosios Prancūzijos dalies (statybvietė Nr. 7) mechanizuoto kasimo pradžia (Prancūzija);

b) iki 2026 m. pabaigos ar 2027 m. pradžios: kitų bazės tunelio dalių (statybvietės Nr. 3, 4, 5, 6) mechanizuoto kasimo pradžia (Prancūzija ir Italija);

c) iki 2028 m.: inžinerinių darbų pabaiga įvažiavimo ruože Sen Marten La Porte (statybvietė Nr. 8) (Prancūzija);

d) iki 2027 m.: pasiūlymas sudaryti sutartį dėl geležinkelio ir ne geležinkelio įrenginių (statybvietė Nr. 12) (Prancūzija ir Italija);

e) iki 2028 m.: jungiamojo tunelio kasimo taikant tradicinį metodą pradžia Busolene (statybvietė Nr. 1) (Italija);

f) iki 2029 m.: civilinės inžinerijos darbų pradžia Suzos tarptautinėje stotyje (statybvietė Nr. 2) (Italija);

g) iki 2030 m.: Sen Žan de Morjeno tarptautinės stoties (statybvietė Nr. 9) (Prancūzija) transporto rūšių keitimo mazgo inžinerinių darbų pabaiga;

h) iki 2031 m.: bazės tunelio kasimo darbų pabaiga Prancūzijos ir Italijos pusėse (statybvietės Nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8) (Prancūzija ir Italija);

i) iki 2031 m.: Sen Žan de Morjeno tarptautinės stoties su susijusia pagalbine infrastruktūra užbaigimas, tarptautinės Suzos stoties įrangos statybos pradžia (statybvietės Nr. 9 ir 2) (Prancūzija ir Italija);

j) iki 2032 m. gruodžio 31 d.: mišriam eismui skirtos geležinkelių infrastruktūros užbaigimas laikantis Reglamente (ES) 2024/1679 nustatytų TEN-T parametrų (Prancūzija ir Italija);

k) iki 2033 m.: operatyvinis 2 lygio ERTMS įdiegimas (Prancūzija ir Italija).

2. 2 dalies b punkte nurodytų veiksmų tvarkaraštis:

a) esamos paprastosios linijos modernizavimas Busoleno–Aviljanos ruože – darbų pabaiga nuo 2026 iki 2032 m.;

b) naujos linijos Aviljana–Orbasanas tiesimas:

i) poveikio aplinkai vertinimas ir leidimų gavimas 2024–2025 m.;

ii) darbų pradžia iki 2026 m.;

iii) darbų pabaiga iki 2033 m.

c) Orbasano kaupiamojo kelyno, įskaitant pietinę sankryžą, pertvarkymo pirmasis etapas Turino pusėje – iki 2026 m.

d) susisiekimas Turino miesto geležinkelių transporto mazge:

i) Porta Suzos– Sturos ruože 98 proc. baigtumas (numatoma baigti 2025 m.)

ii) Porta Suzos–Porta Nuovos ruože užbaigimas iki 2028 m.;

iii) linija Turinas–Genuja – iki 2027 m. (pirmas etapas):

— ruožo Trofarela–Alesandrija CCS posistemio sistemų technologinio pritaikymo užbaigimas, etapais pastatant ACCM ir SCCM įrenginius;

— Vilafrankos stoties ACC užbaigimas;

— naujo Asčio ACC užbaigimas.

3. 2 straipsnio c punkte nurodytų veiksmų tvarkaraštis:

a) esamos paprastosios linijos Amberjė–Sen Žan de Morjenas modernizavimas:

i) preliminarūs tyrimai, įskaitant socialinę ir ekonominę analizę, – iki 2025 m. vidurio;

ii) pirmųjų operacijų darbų pradžia – iki 2027 m.;

iii) projektiniai tyrimai – iki 2028 m. pabaigos;

iv) administracinės žemės įsigijimo procedūros – iki 2028 m. pabaigos;

v) poveikio aplinkai vertinimas – iki 2028 m. pabaigos;

vi) galutiniai tyrimai – iki 2029 m. pabaigos;

vii) iki 2033 m. baigtini darbai:

— prieigos prie Etono platformos modifikavimas;

— pajėgumų didinimas Eks le Bene;

— Šamberi pajėgumų gerinimas;

— lygių atskyrimas Monmeljane;

— Buržė ežero apsauga;

— geležinkelio pervažų apsauga;

— stacionariųjų elektrinės traukos įrenginių sustiprinimas;

b) susisiekimas su Liono aglomeracija – Liono geležinkelio aplinkkelis tarp Sen Pjer de Šandjė ir Danjė:

i) iki 2027 m. pabaigos atliktini išsamūs projektiniai tyrimai;

ii) poveikio aplinkai vertinimas;

iii) galutiniai tyrimai;

iv) žemės įsigijimas atsižvelgiant į tyrimų ir statybos tvarkaraštį;

v) darbai;

c) naujų linijų tarp Liono ir Sen Žan de Morjeno tiesimas pagal didžiojo gabarito parametrus (pagrindinis šiuo metu nagrinėjamas scenarijus):

i) toliau išvardytų operacijų išsamūs projektiniai tyrimai, įskaitant socioekonominę analizę ir tyrimus, susijusius su žvalgymo darbais, – iki 2028 m. vidurio (Prancūzijos prieigos kelių prie Liono–Turino geležinkelio tunelio išsamūs tyrimai detaliam preliminariam projektui):

— mišraus vežimo linija tarp Grenė ir Avresjė;

— Amberjė stoties patobulinimai;

— nauja krovinių vežimo geležinkelio linija tarp Avresjė ir Monmeljano, įskaitant vienkelį krovinių vežimo tunelį po Šartrezo masyvu, kurio išsamūs projektiniai tyrimai bus atliekami kartu su žvalgymo konstrukcijų statyba;

— antro jungties kelio įrengimas Monmeljano stotyje;

— nauja krovininė geležinkelio linija tarp Monmeljano ir Sen Žan de Morjeno, įskaitant vienkelius krovinių vežimo tunelius po Beldonės ir Glandono masyvais, kurių išsamūs projektiniai tyrimai bus atliekami kartu su žvalgymo konstrukcijų statyba;

ii) poveikio aplinkai vertinimas;

iii) žvalgymo konstrukcijų statyba;

iv) galutiniai tyrimai;

v) žemės įsigijimas atsižvelgiant į tyrimų ir statybos tvarkaraštį;

vi) darbai.

4 straipsnis

Valdymas

Europos transporto koridoriaus „Vidužemio jūra“ Europos koordinatorius ir Komisijos atstovas kviečiami stebėtojų teisėmis dalyvauti „Tunnel Euralpin Lyon Turin“ direktorių valdybos posėdžiuose ir Liono–Turino tarpvyriausybinės komisijos (CIG) posėdžiuose.

5 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Prancūzija ir Italija bent kartą per metus Komisijai ir Europos transporto koridoriaus „Vidužemio jūra“ Europos koordinatoriui teikia 2 straipsnyje nurodytų veiksmų įgyvendinimo pažangos ataskaitą ir praneša apie bet kokį vėlavimą, nurodydamos jo priežastis ir taisomąsias priemones, kurių imtasi. Tuo tikslu Prancūzija ir Italija atitinkamais atvejais gali panaudoti metinių padėties ataskaitų, kurios turi būti teikiamos pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonės dotacijos susitarimus, turinį.

6 straipsnis

Peržiūra

Komisija iki 2026 m. pabaigos pradeda 2 ir 3 straipsniuose nurodytų veiksmų ir tvarkaraščio peržiūrą.

7 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai ir Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2025 m. liepos 30 d.

Komisijos vardu
Apostolos TZITZIKOSTAS
Komisijos narys